

Sygn. akt X GC (...)

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 20 marca 2016 roku powódka D. S. (1) wniosła o rozwiązanie spółki jawnej Przedsiębiorstwo Usług (...) T. S. i D. S. zawartej dnia 2 stycznia 2005 roku z przyczyn leżących po stronie pozwanego wspólnika oraz o przyznanie powódce prawa do przejęcia całego majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się z pozwanym poprzez zobowiązanie powódki do spłaty wobec pozwanego wspólnika.

(pozew k. 2 – 10)

W złożonej w dniu 9 maja 2012 roku odpowiedzi na pozew pozwany nie uznał powództwa, wniósł o jego oddalenie oraz obciążenie powódki całością kosztów procesowych zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pozwany zakwestionował jakoby wyłącznie po stronie wspólnika T. S. (2) zachodziły okoliczności skutkujące rozwiązaniem spółki przez sąd.

(odpowiedź na pozew k. 103 – 114)

W dniu 19 lipca 2013 roku T. S. (2) wystąpił do Sądu Okręgowego w Ł. (...) z pozwem skierowanym przeciwko D. S. (1) o rozwiązanie spółki jawnej Przedsiębiorstwo Usług (...) T. S. D. (...) spółka jawna z ważnych powodów – przyczyn leżących po stronie pozwanej wraz z przyznaniem powodowi, w trybie art. 66 ksh prawa do przejęcia całego majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się z pozwaną, poprzez zobowiązanie powoda do spłaty pozwanej. (pozew k. 2 – 6 akt X GC (...))

W złożonej w dniu 6 września 2013 roku odpowiedzi na pozew pozwana D. S. (1) wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu od powoda na rzecz pozwanej, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

(odpowiedź na pozew k. 40 – 47 akt X GC (...))

Zarządzeniem z dnia 12 września 2013 roku wobec zgodnych wniosków stron zawartych w pozwie i odpowiedzi na pozew sprawa z powództwa T. S. (2) prowadzona pod sygn. akt X GC (...) połączona została ze sprawą z powództwa D. S. (1) prowadzona pod sygnaturą X GC (...) celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia i prowadzona jest dalej pod sygn. akt X GC (...).

(zarządzenie k. 48 akt X GC 746 /13)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 grudnia 2002 roku w Ł. pomiędzy T. S. (2) a D. S. (1) zawarta została umowa spółki cywilnej. Zgodnie z jej postanowieniami wspólnicy zawierają spółkę cywilną z zamiarem prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie m. in. działalności pogrzebowej i pokrewnej. Wspólnicy, jako kapitał początkowy wnieśli do spółki wkłady pieniężne w wysokości po 5.000 złotych każdy oraz pracę własną. Każdy wspólnik miał prawo reprezentowania spółki, udziały wspólników w spółce wynosiły po 50 %.

(umowa spółki cywilnej k. 30 – 32)

W dniu 22 lipca 2009 roku T. S. (2) oraz A. S. (1) zwarli umowę sprzedaży na rzecz Centrum (...) S. A. z siedzibą w R. niezbudowanej działki gruntu o pow. 96 arów 47 m. kw położonej w R.. Cena udziału T. S. (2) we współwłasności przedmiotowej nieruchomości wynosił 400 000 złotych.

(okoliczność niesporna, akt notarialny k. 131 – 134)

W dniu 2 stycznia 2005 roku w Ł. pomiędzy D. S. (1) a T. S. (2) zawarta została umowa spółki jawnej. W umowie tej wspólnicy oświadczyli, iż prowadzą działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usług (...) spółka cywilna, jednakże wobec zaistnienia przesłanek określonych w art. 26 par. 4 Kodeksu spółek handlowych tzn. w związku z

tym, iż opisana powyżej spółka stała się przedsiębiorstwem większych rozmiarów, zawierają umowę i zawiązują spółkę jawną. Spółka została zawiązana w celu wspólnego prowadzenia działalności w zakresie m. in. organizacji pogrzebów. Spółka prowadziła działalność pod firmą Przedsiębiorstwo Usług (...) T. S. i D. (...) spółka jawna i mogła używać w obrocie skrótu „Klepsydra „ sp. j.

Spółka została zawiązana na czas nieoznaczony.

Wspólnicy wnieśli do spółki wkłady pieniężne w wysokości po 5.000 złotych i uczestniczą w zyskach w stosunku po 50 % każdy.

Zgodnie z zapisami umowy prowadzenie spraw spółki powierza się wspólnikowi T. S. (2), który został również upoważniony jednoosobowo do reprezentowania spółki z tym zastrzeżeniem, że do sprzedaży składników majątku trwałego oraz zaciągania zobowiązań o wartości powyżej 5.000 złotych konieczne jest współdziałanie obojga wspólników. Natomiast wspólniczka D. S. (1) była uprawniona do reprezentowania spółki łącznie z drugim wspólnikiem we wszystkich rodzajach spraw.

Wspólnik T. S. (2) może bez uprzedniej uchwały wspólników prowadzić wszelkie sprawy spółki. Prawo wspólników do reprezentowania spółki rozciąga się na wszelkie czynności sądowe i pozasądowe, związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa spółki nie wyłączając zbywania i obciążania nieruchomości, ustanawiania i odwoływania prokury.

Wspólnicy zobowiązani są do powstrzymywania się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami spółki. W szczególności nie wolno wspólnikowi bez wyraźnego lub domniemanego zezwolenia pozostałych wspólników zajmować się interesami konkurencyjnymi, ani też uczestniczyć w spółce konkurencyjnej, jako wspólnik jawny, komplementariusz, komandytariusz lub członek władz.

Rozwiązanie spółki następuje w sytuacjach przewidzianych przepisami Kodeksu spółek handlowych. Majątek pozostały do podziału między wspólników dzieli się proporcjonalnie do udziałów tj. po 50 %.

(umowa spółki jawnej k. 16 – 19, odpis z KRS k. 31- 33)

W dniu 1 kwietnia 2004 roku pomiędzy (...) spółką z o.o. z siedzibą w Ł. a Przedsiębiorstwem Usług (...) S. D. (...) spółką cywilną zawarte zostało porozumienie dotyczące przeniesienia na spółkę cywilną praw i obowiązków związanych ze znakiem towarowym Klepsydra.

Na mocy tego porozumienia, (...) spółka z o.o., której przysługiwało prawo do znaku słowno – graficznego określonego w załączniku do porozumienia przeniosła nieodpłatnie na rzecz (...) s.c. T. S. D. S. wszelkie prawa i obowiązki związane z tym znakiem towarowym. (...) s.c. stała się podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku o rejestrację znaku towarowego w Urzędzie Patentowym. Przeniesienie ogółu praw i obowiązków nastąpiło na czas określony tj. do dnia 31 marca 2010 roku.

(porozumienie k. 276, okoliczność niesporna)

Wspólnicy T. S. (2) i D. S. (1) byli małżeństwem.

(okoliczność niesporna)

Pomiędzy wspólnikami i jednocześnie małżonkami wystąpił konflikt na tle ich relacji osobistych w sytuacji, gdy D. S. (1) dowiedziała się, iż T. S. (2) ma, w trakcie trwania małżeństwa stron, dziecko z inną kobietą.

(wyjaśnienia informacyjne powódki, protokół rozprawy z dnia 6 sierpnia 2013 roku, nagranie 00;21;01 – 01;23;42)

T. S. (2) począwszy od 1 lipca 1996 roku zarejestrował w ewidencji działalności gospodarczej jednoosobową działalność gospodarczą pod nazwą:

1. P. (...)
2. (...) s.c. T. S. (2), M. C.
3. Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe (...) s.c. T. S. (2), A. S. (2)

Przedmiotem zarejestrowanej działalności gospodarczej jest m. in. pogrzeby i działalność pokrewna.

(zaświadczenie k. 25- 26)

T. S. (2) był również członkiem rady nadzorczej Przedsiębiorstwa Handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł..

(odpis z KRS k. 27 – 30)

Wyrokiem z dnia 17 listopada 2010 roku Sąd Okręgowy w Ł. (...) w sprawie XII C (...) z powództwa D. S. (1) rozwiązał przez rozwód związek małżeński D. S. (1) i T. S. (2) zawarty w dniu 14 sierpnia 1999 roku z winy pozwanego T. S. (2).

Wyrokiem z dnia 22 marca 2011 roku Sąd Apelacyjny w Ł. (...) oddalił apelację pozwanego T. S. (2) od wyroku z dnia 17 listopada 2010 roku i obciążył pozwanego kosztami procesu. (wyrok k. 13- 14, 15)

W dniu 1 lipca 2010 roku w Ł. pomiędzy Przedsiębiorstwem Usług (...) spółką jawną, jako Zleceniodawcą a (...) T. S. (2), jako Zleceniobiorcą zawarta została umowa wsparcia organizacyjnego. Zgodnie z postanowieniami umowy Zleceniodawca zleca a Zleceniobiorca przyjmuje do wykonania świadczenie usług polegających na (alternatywnie)

- a. pracach biurowych i pomocniczych w miejscu i terminie wskazanym przez Zleceniodawcę
- b. pracach porządkowych i konserwacyjnych w miejscu i terminie wskazanym przez Zleceniodawcę
- c. usługach doradczych w zakresie optymalizacji usług świadczonych przez Zleceniodawcę.

Strony ustaliły miesięczne wynagrodzenie Zleceniobiorcy za świadczenie usług objętych umową na kwotę ryczałtową 55.000 złotych miesięcznie, płatne na podstawie złożonej faktury przez Zleceniobiorcę w terminie 7 dni.

(umowa k. 39)

W dniu 1 lipca 2010 roku w Ł. pomiędzy Przedsiębiorstwem Usług (...) „ T. S. i D. (...) spółka jawna, jako Zleceniodawcą a T. S. (2) prowadzącym P.U.K. (...) T. S. (2), jako Zleceniobiorcą zawarta została umowa pośrednictwa. Na zasadach określonych w tej umowie i w zamian za wynagrodzenie określone w par 4 umowy Zleceniodawca zlecił a Zleceniobiorca przyjął do wykonania świadczenie usług polegających na stałym pośredniczeniu przy zawieraniu umów na rzecz Zleceniodawcy dotyczących usług pogrzebowych.

Zleceniodawca powierzył zleceniobiorcy na zasadzie wyłączności wskazane wyżej usługi, co oznacza, iż w okresie obowiązywania umowy bez zgody Zleceniobiorcy nie powierzy usług tego rodzaju innym podmiotom. Umowa weszła w życie od dnia 1 lipca 2010 roku i została zawarta na czas nieoznaczony. Wynagrodzenie Zleceniobiorcy wynosi 600 złotych netto za każdego klienta, z którym Zleceniodawca zawrze umowę o usługi pogrzebowe o wartości nie mniejszej niż 1500 złotych.

(umowa k. 40)

W dniu 1 listopada 2010 roku w Ł. pomiędzy Przedsiębiorstwem Usług (...) spółka jawna, jako Wydierżawiającym a T. S. (2) (...).U.K „ Klepsydra T. S. (2), jako Dzierżawcą zawarta została umowa dzierżawy budynku biurowego i budynku prosekatorium położonych w Ł. przy ul. (...). Wydierżawiający został zobowiązany do zapłaty czynszu w wysokości 5.000 złotych netto miesięcznie na podstawie faktur w terminie 14 dni.

(umowa k. 41 – 42)

W tej samej dacie zawarta została pomiędzy Przedsiębiorstwem Usług (...) „ T. S. D. (...) spółką jawną, jako wdzierżawiającym reprezentowanym przez T. S. (2) a Przedsiębiorstwem Handlowym (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., jako Dzierżawcą zawarta została umowa dzierżawy terenu. Na jej podstawie spółka jawna oddała w dzierżawę działki gruntu położone w Ł. przy ulicy (...). Umowa zawarta została na czas określony do dnia 31 grudnia 2039 roku. Czynsz dzierżawy ustalono na 1.000 złotych miesięcznie netto za wyjątkiem miesięcy listopada i grudnia 2010 roku, kiedy czynsz wynosić miał 2.000 złotych netto.

Jednocześnie w umowie tej strony zawarły postanowienia o zastrzeżeniu na rzecz dzierżawcy kary umownej w wysokości 20 000 złotych za każdy rozpoczęty dzień w przypadku utrudnienia przez Wdzierżawiającego realizacji umowy, w szczególności poprzez utrudnienie w dysponowaniu przedmiotem dzierżawy lub brakiem odpowiedniego dostępu do przedmiotu dzierżawy i / lub do drogi publicznej. W przypadku, gdy taki stan będzie przekraczał łącznie 5 kolejnych dni, wówczas wdzierżawiający jest uprawniony do odstąpienia od umowy, w terminie 6 miesięcy od jego wystąpienia. W przypadku odstąpienia od umowy Wdzierżawiający zapłaci dzierżawcy karę umowną w wysokości 1.000 000 złotych. Zastrzeżenie kary umownej nie pozbawia dzierżawcy prawa żądania odszkodowania na zasadach ogólnych. Wdzierżawiający jest wyłącznie odpowiedzialny za zapewnienie dysponowania i dostępu do przedmiotu dzierżawy i nie może zwolnić się od odpowiedzialności wskazując inną osobę, jako odpowiedzialną za taki stan.

(umowa dzierżawy k. 44 – 46)

W dniu 2 lutego 2011 roku pomiędzy Przedsiębiorstwem Usług (...) spółką jawną, jako sprzedającym a Przedsiębiorstwem Usług (...), jako nabywcą zawarta została umowa sprzedaży samochodu M. (...) za cenę 4.920 złotych. (faktura k. 370)

W dniu 18 września 2007 roku P. (...) Spółka zakupiła piec kremacyjny za cenę 108. 500 USD.

W dniu 29 grudnia 2011 roku to samo urządzenie sprzedane zostało przez spółkę jawną P. (...) T. S. D. S. firmie (...) za cenę 92.500 złotych.

(faktura k. 373 i 374)

W dniu 1 lipca 2010 roku w Ł. pomiędzy Przedsiębiorstwem Usług (...) „ T. S. D. (...) spółką jawną, jako wdzierżawiającym a T. S. (2) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą P. (...) w Ł., jako dzierżawcą zawarta została umowa dzierżawy budynku krematorium położonego w Ł. przy ulicy (...). Umowa zawarta została na czas określony do 31 grudnia 2019 roku, czynsz dzierżawny ustalono w umowie na kwotę 3.000 złotych netto miesięcznie.

(umowa k. 47 – 49, faktury k. 50 – 78)

W dniu 22 lipca 2009 roku pomiędzy A. S. (1) i T. S. (2), jako sprzedającymi a Centrum (...) spółką akcyjną, jako nabywcą zawarta została w formie aktu notarialnego umowa sprzedaży nieruchomości położonej w R.. T. S. (2) z tytułu sprzedaży swojego udziału 1/ 2 w tej nieruchomości otrzymał od nabywcy kwotę 400.000 złotych.

W tym samym dniu zawarta została również druga umowa sprzedaży nieruchomości położonej w R. przez A. S. (1) i T. S. (2) na rzecz (...) spółki akcyjnej w R.. Z tytułu sprzedaży udziału wynoszącego 1/2 T. S. (2) otrzymał tytułem ceny kwotę 149 000 złotych.

(okoliczność niesporna, akt notarialny k. 131 – 134, akt notarialny k. 140 – 146)

W latach 2007 – 2010 T. S. (2) dokonywał szeregu wpłat gotówkowych na rachunek spółki jawnej (...).

(okoliczność niesporna potwierdzenia przelewów k. 147 – 153)

W dniu 4 sierpnia 2009 roku małżonkowie D. i T. S. (3) sprzedali na rzecz Centrum (...) S.A. z siedzibą w R. nieruchomość (niezabudowaną działkę gruntu) położoną w R. za cenę 598 000 złotych.

(okoliczność niesporna, akt notarialny k. 417 – 429)

Począwszy od dnia 24 września 2002 roku D. S. (1) była zarejestrowana, jako przedsiębiorca w ewidencji działalności gospodarczej, jako osoba prowadząca działalność o nazwie C. (...) „Prosektor „ D. S. (1). Przedmiot zarejestrowanej działalności gospodarczej obejmował m. in. usługi szwalnicze – szycie kap i wyposażenia do trumien, handel kwiatami, zniczami, usługi krawieckie oraz mycie i ubieranie zwłok, przechowywanie zwłok, przewóz zmarłych, balsamowanie zwłok.

(okoliczność niesporna, zaświadczenie k. 154, 155)

Działalność ta nigdy jednak nie była przez nią faktycznie prowadzona i została wykreślona z ewidencji przez D. S. (1) we wrześniu 2011 roku.

(informacja o wysokości dochodu lub straty k. 230 – 241)

D. S. (1) począwszy od dnia 2 października 2002 roku prowadziła również działalność gospodarczą pod nazwą D. R. P.P.H.U (...) z zakresu produkcji ubrań wierzchnich dla kobiet i dziewcząt, oraz pozostałej produkcji odzieży wierzchniej.

(okoliczność niesporna, zaświadczenie k. 251 – 253)

D. S. (1) zatrudniona była również od dnia 15 grudnia 2006 roku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w firmie (...) jako projektant bielizny damskiej. (okoliczność niesporna, zaświadczenie k. 430)

W dniu 1 lipca 2004 roku pomiędzy T. S. (2) prowadzącym działalność, jako P. (...) z siedzibą w Ł. a (...) W. – Zarządem Cmentarzy (...) w W. zawarta została umowa, na podstawie której T. S. (2) jako zleceniobiorca przyjął do realizacji usługi polegające na nadzorowaniu, przygotowaniu i przebiegu ceremonii w domach przedpogrzebowych na Cmentarzu Komunalnym Północnym, Cmentarzu Wojskowym i Cmentarzu Komunalnym Południowym.

(umowa k. 156 - 158, okoliczność niesporna)

W dniu 20 maja 2010 roku T. S. (2) wystosował do współniczki D. S. (1) pismo, w którym poinformował ją o zamiarze podjęcia działalności w spółce Centrum (...) spółka z o.o. której byłby współnikiem i członkiem zarządu. Wskazał, iż pomiędzy tą spółką a spółką jawną (...) nie zachodzi konflikt interesów i nie będzie miało to wpływu na czas i zaangażowanie T. S. (2) w prowadzenie interesów spółki jawnej (...). Nadto zaproponował D. S. (1) spotkanie dnia 16 czerwca 2010 roku w celu omówienia aktualnej sytuacji spółki jawnej.

Pismo wysłane zostało na adres Zachodnia 2 R..

(pismo k. 167)

Pismem z dnia 16 czerwca 2010 roku (...) spółka z o.o. z siedzibą w Ł. poinformowała Przedsiębiorstwo Usług (...) „ spółkę jawną, iż wygasł termin udostępnienia spółce jawnej znaku towarowego (...) zarejestrowanego w Urzędzie Patentowym oraz wezwała spółkę jawną do nieużywania tego znaku jak również niszczenia wszelkich materiałów, jakie go posiadają – z zastrzeżeniem podjęcia kroków prawnych w przypadku niezastosowania się do wezwania.

(informacje k. 168)

W dniu 21 stycznia 2011 roku T. S. (2) wystosował do D. S. (1) pismo wzywające ją do podjęcia uchwały wyłączającej współniczkę D. S. (1) od reprezentowania spółki. Żądanie to uzasadnił brakiem zaangażowania współniczki w

prorowadzenie spraw spółki, trudnościami organizacyjnymi związanymi z brakiem dyspozycyjności wspólniczki. Do pisma załączony został projekt uchwały wspólników o wyłączeniu wspólniczki D. S. (1) od reprezentacji spółki.

Pismo przesłane zostało na adres R. ul. (...).

(pismo k. 169 - 170)

Wyrokiem zaocznym z dnia 18 sierpnia 2011 roku Sąd Rejonowy dla Ł. (...) – Śródmieścia w Ł. (...) w sprawie z powództwa T. S. (2) pozbawił D. S. (1) prawa reprezentowania Przedsiębiorstwa Usług (...) T. S., D. (...) spółki jawnej i obciążył pozwaną D. S. (1) obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda kosztów procesu oraz nadał wyrokowi zaocznemu rygor natychmiastowej wykonalności. (wyrok k. 171)

O istnieniu przedmiotowego wyroku pozwana D. S. (1) dowiedziała się z treści odpowiedzi na pozew wniesionej przez T. S. (2) w niniejszym postępowaniu.

Było to spowodowane tym, iż T. S. (2) występując z powództwem o pozbawienie wspólniczki prawa do reprezentowania spółki, jako adres pozwanej wskazał R. ul. (...), podczas gdy faktycznie na skutek rozpadu małżeństwa stron D. S. (1) nie mieszkała pod tym adresem, o czym T. S. (2) wiedział. Sam, bowiem pod wskazanym adresem zamieszkiwał. D. S. (1) zamieszkiwała wówczas w Ł. przy ul. (...) wraz z małoletnią córką stron – W., z którą T. S. (2) utrzymywał kontakty i której miejsce zamieszkania było mu znane.

Po uzyskaniu informacji o istnieniu wyroku zaocznego wydanego w sprawie XIII GC 394/11 powódka złożył sprzeciw wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu z uwagi na brak prawidłowego doręczenia jej odpisu pozwu oraz zawiadomienia o terminie rozprawy.

(sprzeciw od wyroku zaocznego wraz wnioskiem o przywrócenie terminu k. 255 – 259)

Również inne pisma wysyłane przez T. S. (2) do D. S. (1) na adres w R. nigdy do niej nie dotarły.

(wyjaśnienia informacyjne powódki, protokół rozprawy z dnia 6 sierpnia 2013 roku nagranie 00;21;01 – 01;23;42)

W piśmie z dnia 28 lutego 2012 roku T. S. (2) zwrócił się do wspólniczki D. S. (1) z propozycją dobrowolnego wystąpienia przez nią ze spółki w zamian za kwotę 450 000 złotych.

(pismo k. 174)

Kolejnym pismem z tej samej daty T. S. (2) zwrócił się do D. S. (1) o podjęcie uchwały wyrażającej zgodę na rozwiązanie przez spółkę jawną ze skutkiem natychmiastowym za porozumieniem stron umów dzierżawy z dnia 1 lipca 2010 roku, 1 listopada 2010 roku i 11 listopada 2010 roku.

(pismo k. 175 – 176)

D. S. (1) prowadziła z pracownikami spółki jawnej korespondencję mailową dotyczącą udostępnienia jej dokumentacji (...) spółki jawnej.

(korespondencja mailowa k. 177 – 191)

Przeprowadzona w toku niniejszego postępowania na zlecenie sądu przez biegłego sądowego z zakresu m. in. analizy ekonomicznej przedsiębiorstw analiza wyników (...) spółki jawnej (...) oraz czynności dokonywanych w imieniu tej spółki przez T. S. (2) wynika, iż od listopada 2010 roku przychody w ujęciu okresowym spółki jawnej zostały skokowo i znacząco zmniejszone: z kwoty 329 456,33 złotych za okres I – X 2010 roku - do kwoty 35. 302,16 złotych w całym roku 2011.

W ujęciu okresowym VII – XI 2010 roku spółka jawna (...) obciążona została kosztami w wysokości 543. 000 złotych m. in. z tytułu zawarcia umów wsparcia organizacyjnego, pośrednictwa i marketingu) odnotowując jednocześnie stratę w wysokości 432.749,42 złote. Bez zakupu wyspecjalizowanych usług spółka w roku 2010 uzyskałaby dochód w wysokości 804.631,81 złotych zamiast dochodu w wysokości 261.631,81 złotych. Przeprowadzone przez biegłego analizy jednoznacznie wskazują, iż w latach 2010 – 2011 operacyjna działalność gospodarcza spółki (...) była redukowana a jej przychody przenoszone do Przedsiębiorstwa (...). S.

Biegły nie znalazł przy tym przesłanek do uznania zakupu tych usług, jako uzasadnionych ekonomicznie, racjonalnych i podjętych w warunkach dopuszczalnego ryzyka.

Wskazane w opinii biegłego transakcje zawarte przez spółkę jawną w czasie, gdy zarządzał nią wspólnik T. S. (2) nie były zasadne ekonomicznie a ich skutkiem było generowanie przez spółkę jawną (...) straty. (...) spółki jawnej kosztami m. in. usług wsparcia organizacyjnego było zbędne. Dodatkowo analizy nie wskazują, iż ograniczenia i zakłócenia współpracy wspólników spółki jawnej miały wpływ na zmiany przychodów i dochodów. (...) spółki jawnej Klepsydra z innymi podmiotami w okresie, kiedy zarządzał nią wspólnik T. S. nie miały charakteru ekwiwalentności.

Zdaniem biegłego łączna szkoda spółki jawnej (...) poniesiona w wyniku analizowanych transakcji zawieranych przez spółkę jawną i działań obejmujących zbycie majątku poniżej cen rynkowych, obciążenia przedsiębiorstwa zbędnymi usługami oraz przeniesienie działalności operacyjnej do innego przedsiębiorstwa wyniosła 6.229.632,55 złotych.

(opinia pisemna biegłego sądowego M. B. (1) k. 457 – 587, opinia pisemna uzupełniająca k. 669 – 677, opinia uzupełniająca k. 720 - 750)

Zawierane przez spółkę jawną (...) w okresie, kiedy spółką zarządzał samodzielnie wspólnik T. S. (2) umowy wywierały negatywny wpływ na sytuację ekonomiczną i rynkową spółki jawnej, pozbawione były ekonomicznego uzasadnienia. Nadto brak faktur i dokumentów rozliczeniowych dotyczących realizacji tych umów poddaje w wątpliwość ich faktyczną realizację i zasadność.

W przedstawionym biegłemu materiale brak jest jakiegokolwiek zagrożenia dla dalszej działalności spółki jawnej wynikającego z otoczenia zewnętrznego. Podobnie nie stanowił ryzyka dla działalności prowadzonej przez spółkę fakt utraty prawa posługiwania się znakiem towarowym Klepsydra – zwłaszcza w kontekście nabycia prawa do posługiwania się tym znakiem przez T. S. (2). Utrata prawa do posługiwania się znakiem mogła przełożyć się, co najwyżej na zmniejszenie się przychodów uzyskiwanych przez spółkę jawną, lecz z całą pewnością nie na utratę ich w całości. Dla zapewnienia przychodów znacznie większe znaczenie miała, bowiem pozostała zorganizowana część przedsiębiorstwa w tym zwłaszcza infrastruktura zlokalizowana w pobliżu cmentarzy. Przejście uprawnień do znaku towarowego na T. S. (2), z uwagi na wiążący go zakaz konkurencji prowadzić mogło, co najwyżej do powstania obciążających spółkę jawną kosztów licencji na korzystanie ze znaku.

Jedynym istotnym czynnikiem ryzyka dla dalszego funkcjonowania i rozwoju spółki jawnej był konflikt pomiędzy jej wspólnikami. Brak porozumienia uniemożliwiający podejmowanie decyzji mających istotne znaczenie dla dalszego rozwoju spółki istotnie mógł prowadzić do pogorszenia się wyników ekonomicznych spółki. W żadnym jednak wypadku nie można uznać, że właściwym rozwiązaniem tej sytuacji było pozbawienie spółki jawnej zorganizowanej części przedsiębiorstwa. To doprowadziło, bowiem do natychmiastowej zapaści prowadzonej przez spółkę działalności gospodarczej. (...) spółki jawnej zorganizowanej części przedsiębiorstwa nastąpiło praktycznie bez ekwiwalentu pieniężnego. Ceny, za jakie dokonane zostały poszczególne transakcje nie odpowiadały rzeczywistej wartości ich przedmiotu, ukształtowane zostały poniżej ceny, jaką spółka jawna miała płacić za usługi pośrednictwa i doradztwa. W rzeczywistości, zatem z ekonomicznego punktu widzenia T. S. (2) nabył zorganizowaną część przedsiębiorstwa spółki jawnej za darmo.

(opinia pisemna biegłego P. B. k. 962 – 968)

W dniu 29 grudnia 2015 roku Prokuratura Rejonowa Ł. skierowała do Sądu Okręgowego w Ł. (...) akt oskarżenia przeciwko T. S. (2) obejmujący zarzuty dotyczące działania na szkodę spółki jawnej (...) i wyrządzenia spółce jawnej szkody majątkowej.

(akt oskarżenia k. 599 – 624)

Wspólnicze D. S. (1) nie został wypłacony przypadający na nią zysk spółki jawnej za lata 2009 i 2010.

Prawa do przysługującego jej 50 % udziału w zysku wspólniczka dochodziła od spółki na drodze sądowej. W obydwu przypadkach powództwa zostały uwzględnione.

(okoliczność niesporna)

Powyższy stan faktyczny był, co do części okoliczności faktycznych pomiędzy stronami niesporny. W pozostałym zakresie sąd poczynił ustalenia na podstawie dokumentów załączonych przez strony do akt sprawy, których treść, wiarygodność ani moc dowodowa nie była przez żadną ze stron kwestionowana.

W zakresie dokonania oceny ekonomicznej zasadności i celowości umów zawieranych przez spółkę jawną (...) w okresie, kiedy spółką zarządzał T. S. (2) a kwestionowanych przez wspólniczkę D. S. (1) sąd oparł się na dwóch opiniach biegłych z zakresu m.in. analizy ekonomicznej przedsiębiorstw: opinii biegłego M. B. (2) oraz P. B.. Dopuszczenie dowodu z drugiej opinii biegłego na te same okoliczności stało się konieczne wskutek śmierci w toku postępowania biegłego M. B. (2) i wynikającego z tej okoliczności braku możliwości umożliwienia stronom przeprowadzenia uzupełniającego przesłuchania biegłego. Pomimo tej okoliczności, w ocenie sądu opinia biegłego B. stanowić może podstawę poczynienia w sprawie ustaleń faktycznych. Opinia biegłego B. jest opinią szczegółową i obszerną. Biegły dokonał szczegółowej analizy ekonomicznej sytuacji spółki jawnej, przeanalizował zasadność umów zawieranych przez spółkę jawną zarządzaną przez wspólnika T. S. (2) oraz wpływ tych umów na sytuację ekonomiczną spółki jawnej.

Nadto biegły sporządził dwie opinie uzupełniające na piśmie, w których szczegółów odniósł się do zarzutów podnoszonych przez strony, w tym w szczególności przez pełnomocnika pozwanego T. S. (2).

Opinia biegłego P. B. jest zgodna z opinią biegłego B.. Obaj biegli w sposób jednoznaczny wskazali na negatywny wpływ działań T. S. (2) na sytuację ekonomiczną spółki jawnej. Wskazali, iż działania te miały na celu i doprowadziły do faktycznej likwidacji działalności spółki jawnej, pozbawienia jej majątku i przeniesienia działalności operacyjnej spółki jawnej do jednoosobowej firmy (...).

Sąd pominął przy dokonywaniu ustaleń faktycznych w sprawie zeznania świadków. Zeznania te nie wnoszą niczego do sprawy. Okoliczności mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy zostały poczynione przez sąd na podstawie dokumentów oraz opinii biegłych. Dowody te mają rozstrzygające znaczenie z uwagi na charakter sprawy.

Sąd miał również na uwadze, iż zgłoszenie przez stronę pozwaną świadkowie to pracownicy bądź współpracownicy pozwanego T. S. (2) a zatem osoby powiązane interesem ekonomicznym z T. S. (2). {Ponadto okoliczności, jakie strona pozwana zamierzała wykazać w toku tego postępowania a zatem, iż wspólniczka D. S. (1) nie angażowała się w bieżącą działalność gospodarczą spółki nie była przez powódkę kwestionowana.

Składając wyjaśnienia przed sądem powódka D. S. (1) stwierdziła, iż będący wówczas małżeństwem wspólnicy przyjęli taki podział ról, zgodnie z którym T. S. (2) zajmował się głównie sprawami spółki, co znajdowali również swoje odzwierciedlenie w treści umowy spółki jawnej, w której prowadzenie spraw spółki powierzone zostało T. S. (2).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo D. S. (1) o rozwiązanie spółki jawnej oraz przyznanie jej majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się ze wspólnikiem T. S. (2) zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 63 KSH każdy wspólnik może z ważnych powodów żądać rozwiązania spółki przez sąd.

Żądanie rozwiązania spółki przez sąd musi być uzasadnione ważnymi powodami. Ważne powody rozwiązania spółki mogą być zarówno zawinione przez samych wspólników (np. długotrwałe konflikty, nielojalne działania wspólników względem spółki), jak i całkowicie niezawinione, a nawet obiektywne (np. ciężka choroba lub zmiana miejsca zamieszkania wspólnika spółki dwuosobowej, długotrwała niemożność podjęcia planowanej działalności). Powody są "ważne", jeżeli zaistniałe okoliczności uniemożliwiają bądź poważnie utrudniają dalsze funkcjonowanie spółki (por. J. Szwaja, w: S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Komentarz Kodeks spółek handlowych, t. 1, 2006, s. 500–503).

Z poczynionych w sprawie przez sąd ustaleń faktycznych wynika, iż w niniejszej sprawie zachodzą ważne powody uzasadniające rozwiązanie spółki.

Z żądaniem takim wystąpili oboje wspólnicy. Pomiędzy wspólnikami od lat trwa ostry konflikt, czego wyrazem jest kilka już zakończonych jak i trwających postępowań sądowych.

Nadto wskutek działań wspólnika T. S. (2), co zostało jednoznacznie potwierdzone w dwóch przeprowadzonych w sprawie opiniach biegłych faktycznie działalność spółki jawnej została zlikwidowana i przeniesiona do jednoosobowej firmy prowadzonej przez T. S. (2). Żaden ze wspólników nie wyraża woli utrzymania spółki jawnej w dotychczasowym kształcie. Okoliczności te uzasadniają w ocenie sądu uwzględnienie powództwa D. S. (1) o rozwiązanie spółki jawnej.

Wobec uwzględnienia powództwa D. S. (1) o rozwiązanie spółki jawnej i przyznanie jej majątku spółki zbędne stało się tym samym rozstrzygnięcie w przedmiocie żądania rozwiązania spółki zgłoszonego w sprawie połączonej do wspólnego rozpoznania przez wspólnika T. S. (2). Z tego powodu jego powództwo podlegało oddaleniu. Sądowi orzekającemu znany jest pogląd wyrażony przez SA w G. w orzeczeniu z dnia 15.1.2015 r. (V ACa 680/14, L.), iż w takiej sytuacji procesowej „Istnieje tożsamość podstawy faktycznej powództwa głównego i powództwa wzajemnego o rozwiązanie spółki uzasadniająca odrzucenie pozwu wzajemnego, jeżeli strona pozwana w odpowiedzi na pozew, zawierającej pozew wzajemny o rozwiązanie spółki, przyznała istnienie między wspólnikami sporu w kwestiach podanych przez stronę powodową, a tylko wskazała na inne motywy zachowania się wspólników od wskazywanych w pozwie głównym (art. 199 § 1 pkt 2 KPC)”.

W przedmiotowej sprawie jednakże, w ocenie sądu, z uwagi na powiązanie zgłoszonego przez T. S. (2) żądania rozwiązania spółki jawnej z żądaniem przyznania mu majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się ze współniczką – do tak sformułowanego żądania należało odnieść się merytorycznie – poprzez zawarcie w wyroku orzeczenia oddalającego powództwo, nie zaś odrzucając pozew.

Przepis art. 66 KSH pozwala na przejście majątku spółki i kontynuowanie jej dotychczasowej działalności przez jednego ze wspólników na podstawie wyroku sądu. Jeśli powód rozwiązania dwuosobowej spółki jawnej leży po stronie jednego ze wspólników, sąd może przyznać drugiemu majątek tej spółki, z obowiązkiem rozliczenia się z ustępującym wspólnikiem. Kontrowersje w orzecznictwie wywołuje ocena przesłanek przyznania majątku spółki jednemu ze wspólników w przypadku wypowiedzenia umowy spółki przez wspólnika, a zwłaszcza – jak w tym wypadku rozumieć zajęcie „powodu rozwiązania spółki” po stronie danego wspólnika: czy chodzi o to, że to on wypowiedział umowę spółki, czy też o to, że po jego stronie leżą obciążające go przyczyny wypowiedzenia, którego jednak dokonał drugi ze wspólników.

W okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy nie budzi wątpliwości, iż powody rozwiązania spółki leżą wyłącznie po stronie wspólnika T. S. (2).

Powody te to przede wszystkim:

- działanie na szkodę spółki wypełniające znamiona przestępstwa, czego potwierdzeniem jest skierowanie przeciwko T. S. (2) przez Prokuraturę Rejonową Ł. do Sądu Okręgowego w Ł. (...) aktu oskarżenia do sądu obejmujący szereg

zarzutów dotyczących działania wspólnika na szkodę spółki jawnej i wyrządzenia jej szkody w znacznej wysokości (postępowania w tej sprawie toczy się i do dnia zamknięcia rozprawy nie zostało prawomocnie zakończone)

-potwierdzone treścią przeprowadzonych w sprawie opinii dwóch biegłych sądowych wyprowadzenie majątku spółki jawnej i jej działalności operacyjnej do własnej jednoosobowej działalności gospodarczej przez T. S. (2);

- nieuczciwe i niełojalne postępowanie wspólnika względem wspólniczki D. S. (1) polegające na pozbawieniu jej prawa do reprezentowania spółki poprzez wytoczenie powództwa przed Sądem Rejonowym dla Ł. (...) – Śródmieścia z jednoczesnym celowym wskazaniem nieaktualnego adresu zamieszkania pozwanej D. S. (1) w celu uzyskania korzystnego dla siebie a rażąco niekorzystnego dla wspólniczki orzeczenia sądowego w postaci wyroku zaocznego pozbawiającego ją prawa do reprezentowania spółki jawnej;

- świadome i celowe kierowanie do wspólniczki D. S. (1) korespondencji dotyczącej prowadzenia spraw spółki w latach 2010 – 2012 na nieaktualny adres zamieszkania, pod którym powódka wraz z małoletnim dzieckiem stron nie przebywała, o czym pozwany wiedział z uwagi na okoliczność, iż sam w miejscu tym zamieszkiwał w celu stworzenia wrażenia działania D. S. (1) na niekorzyść spółki jawnej;

- niewypłacenie wspólnicze należnego jej z mocy umowy spółki udziału w zysku spółki jawnej za lata 2009 i 2010, co spowodowało konieczność wystąpienia przez D. S. (1) z powództwami do sądu Okręgowego w Ł. (...) w celu wyegzekwowania należnego jej prawa do udziału w zysku spółki jawnej.

Jednocześnie przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało, aby kiedykolwiek tego rodzaju nieuczciwe wobec wspólnika czy szkodliwe dla spółki działania czy zaniechania wystąpiły po stronie powódki D. S. (1).

W szczególności w okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy nie można czynić wspólnicze uzasadnionego zarzutu braku jej zaangażowania w prowadzenie spraw spółki.

D. S. (1) przyznała, że istotnie nie angażowała się w bieżące prowadzenie spraw spółki na równi z T. S. (2), pozostawiając tę działalność będącemu wówczas jej mężem wspólnikowi T. S. (2). Ten stan rzeczy był jednakże pomiędzy wspólnikami – małżonkami uzgodniony i przez wspólnika T. S. (2) akceptowany.

Zarzut ten pod adresem powódki pojawił się ze strony pozwanego dopiero na etapie, kiedy strony popadły w konflikt na tle relacji osobistych. Warto przy tym również zauważyć, iż wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. (...) z dnia 17 listopada 2010 roku związek małżeński stron rozwiązany został przez rozwód z winy T. S. (2).

Powołane wyżej okoliczności, w ocenie sądu uzasadniają przekonanie, iż T. S. (2) nie dokona uczciwego i rzetelnego rozliczenia się ze wspólniczką z majątku spółki. Wszelkie podejmowane dotychczas przez niego działania zmierzały, bowiem do pozbawienia wspólniczki prawa do majątku spółki poprzez faktyczną likwidację spółki, wyprowadzenie majątku spółki jawnej i działalności operacyjnej spółki do własnej jednoosobowej działalności gospodarczej, niewypłacenie wspólnicze należnego jej zysku za lata 2009, 2010, podejmowania działań w celu pozbawienia wspólniczki prawa do prowadzenia spraw spółki.

Oceny powyższej nie zmienia podnoszona przez pozwanego okoliczność poczynienia przez niego znacznych nakładów na majątek spółki jawnej przez dokonanie szeregu wpłat na konto spółki i (jak twierdzi pozwany) dokapitalizowanie spółki ze środków pochodzących z odrębnego majątku T. S. (2) (sprzedaży nieruchomości)

Okoliczność powyższą uznać należy za nieudowodnioną.

Przedstawione przez pozwanego dowody wpłat środków pieniężnych na rachunek spółki jawnej pochodzą z okresu, kiedy strony pozostawały w związku małżeńskim i posiadały wspólny majątek. Brak dowodów na to, z jakiego tytułu dokonywane były wpłaty na rachunek spółki jawnej. Potwierdzenia wpłat tego nie opisują. Nadto jak wynika z przedłożonych do akt sprawy dokumentów nie tylko T. S. (2) sprzedawał nieruchomości stanowiące jego majątek odrębny. W dniu 4 sierpnia 2009 roku małżonkowie D. i T. S. (3) sprzedali na rzecz Centrum (...) S.A. z siedzibą w R.

nieruchomość (niezabudowaną działkę gruntu) położoną w R. za cenę 598 000 złotych. Jeśli zatem przyjąć, jak chce tego strona pozwana, iż środki ze sprzedaży nieruchomości przeznaczone zostały na dokapitalizowanie spółki jawnej w początkowym etapie jej funkcjonowania to nakłady te (o ile faktycznie były czynione) nie pochodziły wyłącznie z odrębnego majątku T. S. (2).

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę sąd uwzględnił żądanie powódki D. S. (1) przyznania jej majątku spółki jawnej z obowiązkiem dokonania rozliczenia się z tego majątku ze współnikiem T. S. (2) i oddalił analogiczne żądanie wywiedzione przez T. S. (2).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., obciążając nimi w całości pozwanego / powoda wzajemnego, jako stronę, która spór w całości przegrała, pozostawiając referendarzowi sądowemu szczegółowe wyliczenie kosztów procesu w odrębnym postanowieniu.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

-